

fra Kolding, at det vil medføre saa store Bekostninger. Bekostningerne paa Finansloven er ogsaa af et ringe Omfang, de bestaar mest i en Lønning til en Lærerinde i Gymnastik og Haandgerning. Men for øvrigt har jo Spørgsmaalet om Kvinder paa Statsseminarierne været meget stærkt fremme i Forhandlingerne her. Det er et gammelt Krav, som jeg tror har været fremme ved næsten hver Finanslovbehandling, saa længe jeg har administreret dette Ministerium, at der skulde oprettes et Statsseminarium for Kvinder. Jeg antager, at dette Kravs Fremkomst beror paa, at Opholdet og Uddannelsen paa Statsseminarierne er saa uhyre billig. En Elev paa Statsseminarierne betaler kun 40 Kr. aarlig for sin Undervisning, medens en Elev paa Privatseminarierne maa betale ca. 300 Kr. Dette er jo saa stor en Forskel, at man godt kan forstaa, at der blandt Kvinderne kan være nogen Misnøje med, at denne billige Adgang til Uddannelse alene skal være for Mænd. For mit eget personlige Vedkommende maa jeg sige, at jeg synes, at denne Betaling paa Statsseminarierne ogsaa er for ringe. Der kunde maaske være nogen Mening i at sætte den op og saa anvende Pengene til Stipendier for trængende Elever. Det er jo nemlig saaledes nu, at denne billige Undervisning tilfalder baade rige og fattige i Flæng, idet man ved Optagelsesprøverne naturligvis ikke kan tage Hensyn til Trang, men maa gaa efter, hvem der virkelig egner sig til Optagelse, baade med Hensyn til Kundskaber og Begavelse. Det er dog, som sagt, naturligt, at man gerne vil have et saadant Seminarium for Kvinder oprettet, og der har da ogsaa fra forskellige Sider her i Salen — jeg tror af det ærede Medlem fra Ribe (Brorsen) og det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen) — været talt om at tage Ribe Seminarium og gøre det til Statsseminarium for Kvinder. Ribe Seminarium har nemlig Bygningerne og hvad der ellers hører til, og det ligger udmærket. Det har endvidere i de senere Aar haft meget ringe Tilgang, saa at man paa denne Maade vilde komme dette Seminarium til Hjælp. Vi har maaske nok for Øjeblikket lidt vel mange Privatseminarier. Vi har fire Statsseminarier, men seksten Privatseminarier, hvilket jo nok er vel rigeligt under den Nedgang i Elevtilgangen, vi har nu, og som maaske vil fortsættes endnu nogen Tid, da vi ikke har Brug for saa mange Seminarister. Det har jo imidlertid sin Vanskelighed at komme af med et Seminarium, naar det først er blevet oprettet, og der kunde altsaa være god Mening i at tage Ribe Seminarium. Der

er imidlertid ogsaa et andet Seminarium, et herinde i København, som for Tiden er kommet i Vanskeligheder, ikke paa Grund af, at det ikke har god Tilgang — tværtimod det har udmærket Tilgang og er et af vore rigtig gode Seminarier —, men det har faaet sin Lejlighed opsagt og staar uden Husrum, og det vil, da det viser sig ganske umuligt under de nuværende Forhold at faa andet Husrum til Leje, være nødt til at bygge selv, hvis det skal fortsætte, og det kan det ikke uden at henvende sig til Staten om et meget betydeligt Byggelaan, hvilket jo faktisk vil sige det samme som, at Staten betaler Bygningen, væsentligst da. Det ligger da uhyre nær at sige: hvis man nu lod dette Seminarium gaa over til at blive Statsseminarium, saa slap Statskassen med foreløbig at købe eet, men dersom den gør Ribe Seminarium til Statsseminarium, risikerer den baade at skulle købe dette og bygge en ny Bygning for det omtalte Privatseminarium i København, for saa vidt man da ikke vil stille sig paa det Standpunkt at lade de Folk sejle deres egen Sø, hvad man vel neppe kan. Disse Spørgsmaal er for Øjeblikket under Overvejelse i Ministeriet, og jeg kan ikke udta le mig bestemt om, hvad Resultatet heraf vil blive. Jeg skulde antage, at hvis der var Stemning derfor i Rigsdagen, vilde der ikke være noget i Vejen for under de nuværende Forhold at faa 2 nye Statsseminarier. Dog tror jeg ikke, man kan gennemføre det paa een Gang; man maatte rimeligvis gøre det i Løbet af 2, 3, 4 Finansaar.

Det ærede Medlem fra Nørresundby (Nørgaard) omtalte Tilskuddet til Privatseminarierne. Dette Tilskud er i Aar forhøjet fra 96,700 til 175,700 Kr. Det er jo en ret klækkelig Forhøjelse, med 79,000 Kr., som jeg ogsaa ved, Privatseminarierne er taknemmelige for; den er kommet som en god og sikker Hjælp paa et tørt Sted. Jeg gør endvidere opmærksom paa, at af de 120,000 Kr., der ydes til trængende Elever, gaar — selvfølgelig — den langt overvejende Del til Privatseminarierne.

Forskellige ærede Talere har omtalt Lærerenkernes vanskelige Kaar. Der blev om dette Spørgsmaal af det ærede Medlem fra Valby (N. P. Nielsen) sagt noget, som jeg maa rette, da det ikke er helt rigtigt. Det ærede Medlem sagde, at disse Enkers Kaar var meget ringe, og at man sad omkring i Amtsraadene og forhandlede om deres Kaar og gerne vilde hjælpe dem, men at man ingen Lovhjemmel havde dertil, og at man derfor maatte hjælpe dem paa anden Maade. Dette er ikke helt korrekt,